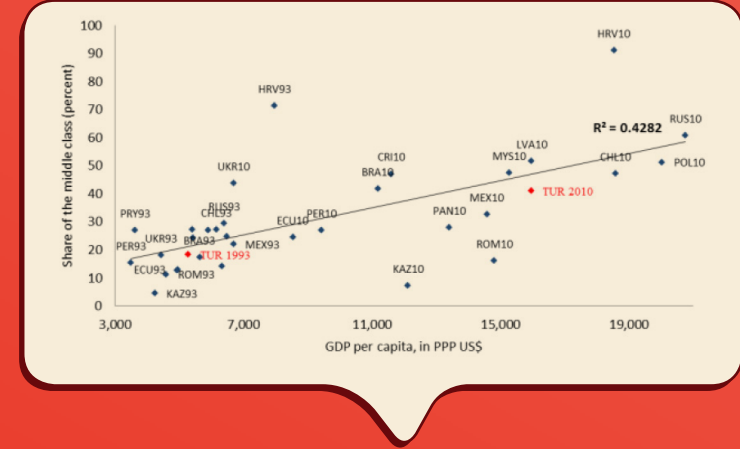

MESAJ

1

GEÇTİĞİMİZ ONYILLARDA KAYDEDİLEN İSTIKRARLI BÜYÜME
TÜRKİYE'Yİ YÜKSEK GELİR EŞİĞİNE GETİRİRKEN, REFAH
PAYLAŞILMIŞ VE ORTA SINIFIN BÜYÜKLÜĞÜ
İKİ KATINA ÇIKMIŞTIR.

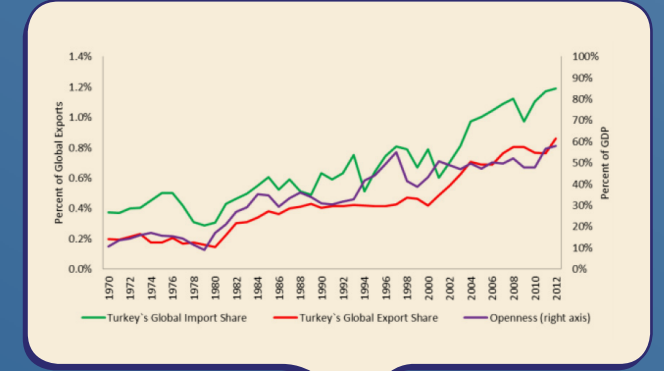
ÇARPICI VERİLER

1960 ile 2012 arasında ortalama yıllık büyüme oranı yüzde 4,5 olarak gerçekleşmiştir.

1993 ile 2010 arasında orta sınıfın oranı yüzde 18'den yüzde 41'e yükselmiştir.

En alt yüzde 40'lık gelir grubunun geliri neredeyse nüfus artış oranı ile aynı seviyede yükselmiştir; bu durum refahın paylaşıldığını göstermektedir.

GÜMRÜK BİRLİĞİ ANLAŞMASININ SAĞLADIĞI İVME İLE TÜRKİYE'NİN DÜNYA EKONOMİSİ İLE ENTEGRASYONU ÜLKENİN KÜRESEL ALANDAKİ MEVCUDİYETİNİ ARTTIRMİŞ VE İHRACATTA TEKNOLOJİ İÇERİĞİNİ VE SOFİSTİKASYON DÜZEYİNİ YÜKSELTMİŞTİR.

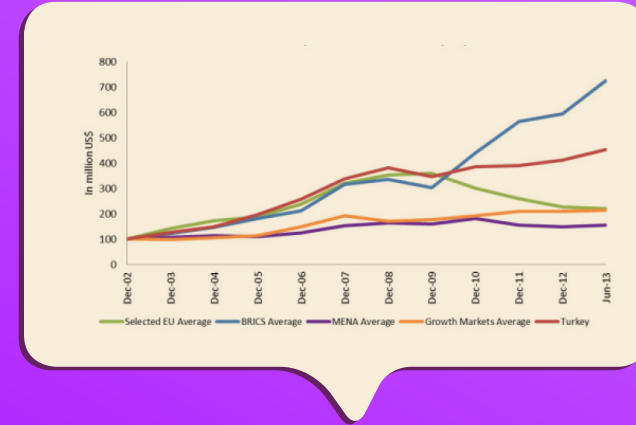
ÇARPICI VERİLER

Türkiye'nin küresel ithalattaki payı 1970 ile 2012 arasında yüzde 0,4'ten yüzde 1,2'ye yükselmiştir.

Aynı dönemde Türkiye'nin küresel ihracattaki payı yüzde 0,2'den yüzde 0,9'a yükselmiştir.

1970 ile 2012 arasında Türkiye'nin açıklık oranı yüzde 10,8'den yüzde 58'e yükselmiştir.

KÜRESEL FINANSAL KRIZE İYİ BİR ŞEKİLDE DAYANAN YENİDEN YAPILANDIRILMIŞ SAĞLAM BANKACILIK SİSTEMİ TÜRKİYE’NİN FİNANSAL ENTEGRASYONUNU ÜLKENİN EKONOMİK YAKINSAMA SÜRECİNİN LOKOMOTİFİ HALİNE GETİRMİŞTİR.

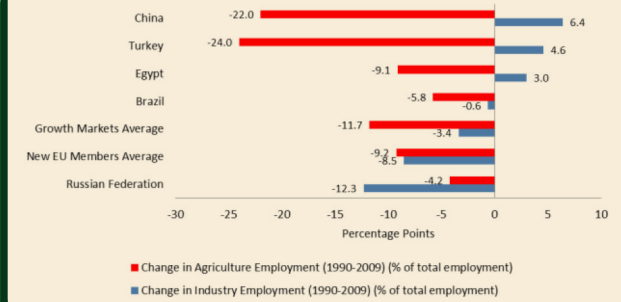
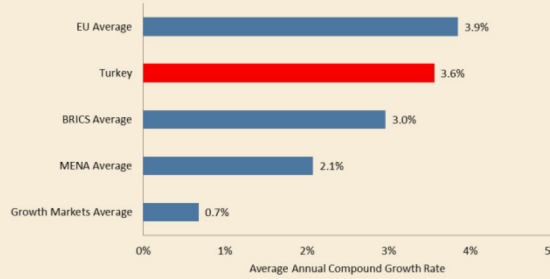

ÇARPICI VERİLER

2008 yılında küresel ekonomik ve finansal kriz Türkiye’yi vurduğunda, ekonomide keskin bir üretim azalması yaşanmıştır, ancak bankacılık sektörü şoka iyi bir şekilde dayanmış ve büyüme hızlı bir şekilde toparlanmıştır.

Türkiye OECD ülkeleri arasında 2008 yılından bu yana bankalarına kamu fonları enjekte etmeyen tek ülkedir.

DINAMİK BİR ÖZEL SEKTÖR İLE UYUMLU OLARAK KAYNAKLARIN TARIM-DAN SANAYİ VE HİZMETLERE ÇARPICI BİR ŞEKİLDE KAYMASI TÜRKİYE'DE ÖNEMLİ DÜZEYLERDE ÜRETKENLİK ARTIŞLARI SAĞLAMİŞTİR.

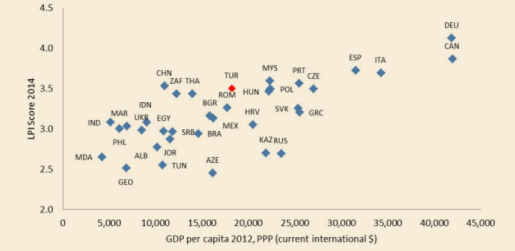

ÇARPICI VERİLER

Türkiye'de 1990 ile 2009 yılları arasında tarımsal istihdam yüzdesi 24 puan azalırken, sanayi sektörünün istihdam yüzdesi 4.6 puan yükselmiştir. Kaynaklardaki bu çarpıcı geçiş ciddi üretkenlik artışlarına yol açmıştır.

Çalışan başına düşen GSYH 1995 ile 2011 arasında yüzde 3,6 oranında artmıştır ve bu iyileşmenin üçte ikisi sektörler arasındaki işgücü geçişlerinden kaynaklanmıştır.

TÜRKİYE ULAŞTIRMA,
TELEKOMÜNİKASYON VE ENERJİ ALTYAPISININ KALİTESİNİ YÜKSELT-
MIŞTIR; BU TÜRKİYE'NİN ARTAN ULUSLARARASI REKABET GÜCÜNÜN
ÖNEMLİ BİR BİLEŞENİ OLMUŞTUR.

ÇARPICI VERİLER

Türkiye'nin şehirler arası bölünmüş karayolu ağı üç kattan fazla bir artışla 22.200 km'ye ulaşırken, karayolu filosu da modernleşmiştir.

Türk Havayolları dünyadaki en hızlı büyüyen havayolu şirketleri arasındadır ve İstanbul'un Atatürk Havaalanı önemli bir uluslararası transit merkezi haline gelmiştir.

Enerji sektöründe de önemli bir kapasite artışı sağlanmış; 1980 yılında yaklaşık 8.000 MW olan kapasite 2012 itibariyle neredeyse 60.000 MW'a ulaşmıştır. Aynı zamanda yenilenebilir enerji kaynaklarının payında da artış kaydedilmiştir.

ÇARPICI VERİLER

Bilgi ve iletişim teknolojilerinde (BİT) de gelişme kaydedilmiş, 2002 yılından bu yana cep telefonu abonelerinin sayısı üç kat artışla 90 milyonu geçmiştir.

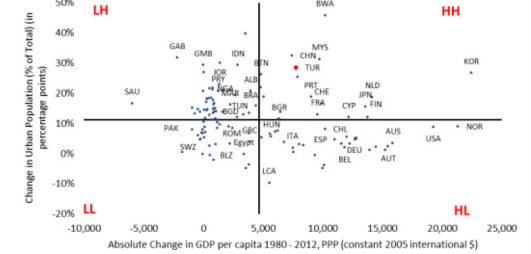
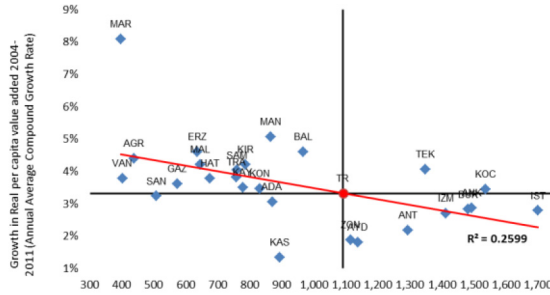
Dünya Ekonomik Forumu'na göre, Türkiye altyapı kalitesi alanında en hızlı gelişme kaydeden ülkelerden birisidir ve havaalanları ve karayolları bakımından dünyada ilk 50 ülke arasında yer almaktadır.

Dünya Bankası'nın Lojistik Performans Endeksine göre yapılan sıralamada Türkiye kişi başına düşen gelir düzeyine göre beklenenden daha iyi bir konumda, ilk 30 ülke arasında yer almaktadır.

MESAJ

6

DÜNYANIN EN HIZLI ŞEHİRLEŞME ORANLARINDAN BİRİSİNE SAHIP OLAN TÜRKİYE’NİN ŞEHİRLEŞME SÜRECİ, GELİR ARTIŞININ SÜRÜKLEYİCİ ETKENLERİNDEN BİRİSİ OLMUŞTUR VE DAHA İLERİ “BATI İLLERİ” İLE DİNAMİK “ANADOLU KAPLANLARI” ARASINDA YAŞAM STANDARTLARININ BİRBİRİNE YAKLAŞTIĞI BİR SÜRECİ ATEŞLEMİŞTİR.

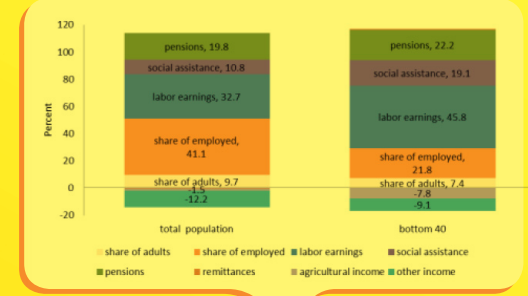
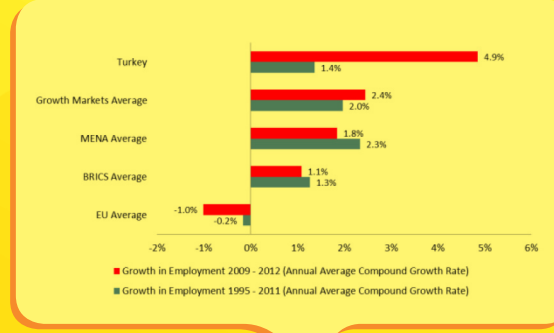
ÇARPICI VERİLER

Son otuz yıllık dönemde, Türkiye’nin kentsel nüfusu 34,3 milyon kişi artmıştır.

Türkiye’de kentsel nüfusun payı 1980 ile 2012 arasında 29 puan yükselmiştir.

TÜRKİYE 2009 YILINDAN BU YANA 4 MİLYON YENİ İŞ YARATMIŞTIR VE BUNLARIN BİRÇOĞU BECERİ SEVİYESİ YÜKSEK İŞLERDİR; BU GENEL BÜYÜMEYİ VE SOSYAL İLERLEMİYİ HIZLANDIRMAKTADIR.

ÇARPICI VERİLER

2009 yılının başlangıcından bu yana Türkiye 4 milyondan fazla yeni iş yaratmıştır; bu yıllık neredeyse yüzde 5'lik bir istihdam artışı anlamına gelmektedir.

1995 ile 2011 arasındaki daha uzun bir döneme bakıldığında da yine yüzde 1,4 gibi saygı duyulabilecek bir istihdam artış oranı yakalanmıştır; ancak çalışma çağındaki nüfus artışı ile baş edebilmek için bu pek yeterli değildir.

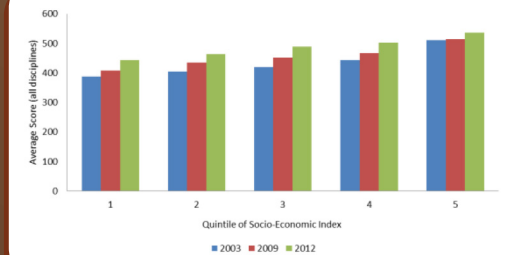
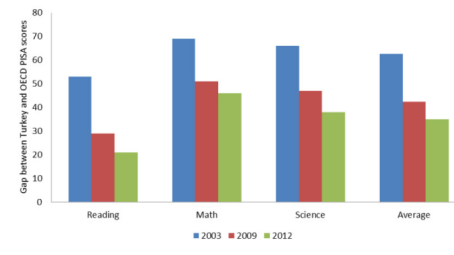
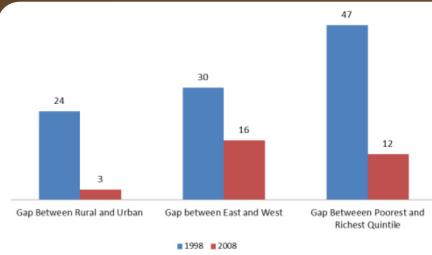
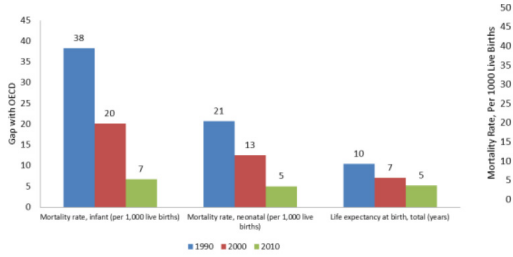
Daha fazla Türk kadını işgücü piyasasına geçtiğinden dolayı kriz sonrası dinamizm daha fazla takdire değerdir.

Türkiye'nin canlı işgücü piyasası hanehalkı gelirindeki iyileşmelerin ana sürükleyici etkeni olmuştur.

MESAJ 8

TÜRKİYE OECD İLE EĞİTİM VE SAĞLIK ALANLARINDA OLAN UÇURUMU BÜYÜK ÖLÇÜDE DARALTIŞTIR, ANCAK HALEN OECD'DEN DAHA GERİDEDİR; ÖZELİKLE TÜRKİYE'NİN CINSİYET UÇURUMU HALEN ÇOK GENİŞTİR.

ÇARPICI VERİLER

Türkiye'de ortalama yaşam süresi 1990'lardan bu yana 10,6 yıl uzarken, bebek ölüm oranları altı kat azalmıştır.

2000'li yılların başları ile günümüz arasında sağlık hizmetlerinden memnuniyet oranı yaklaşık yüzde 40'tan neredeyse yüzde 80'e yükselmiştir. Türkiye'nin Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı (PISA) ortalama puanları çalışmaya katılan diğer tüm ülkelerden daha hızlı yükselmiştir.

ÇARPICI VERİLER

Ortaöğretimde okullaşma oranları 1998 ile 2012 arasında neredeyse iki kat artışla yüzde 38'den yüzde 67'ye yükselmiştir ve okullaşmadaki cinsiyet farkı yaklaşık 9 puandan sadece 1,5 puana inmiştir.

Sağlık harcamaları 2002 ile 2011 arasında reel olarak yüzde 10,7'lik bir hızla artmıştır; bu OECD ülkeleri içindeki ikinci en hızlı artış hızıdır.

Eğitim sektöründe, zorunlu eğitimin 1997 yılında 8 yıla ve 2013 yılında 12 yıla çıkarılması ve erişimi arttırmaya yönelik hedefli önlemler Türkiye'nin ileri ekonomilerin standartlarını yakalama yolundaki yürüyüşünde önemli kilometre taşları olmuştur.

MESAJ 9

KAMU SEKTÖRÜNDEKİ KAPSAMLI YAPISAL REFORMLAR TÜRKİYE'NİN KAMU BORCUNUN GSYH'YE ORANININ KESKİN VE SÜREKLİ BİR ŞEKİLDE DÜŞMESİNİ DESTEKLEMİŞ VE KAMU HİZMETLERİNİN İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK MALİ HAREKET ALANI AÇMIŞTIR.

ÇARPICI VERİLER

2001 ile 2007 yılları arasındaki dönemde kümülatif mali düzeltme GSYH'nin yüzde 30'undan fazla olmuştur; ortalama faiz dışı fazla ise GSYH'nin yüzde 4,4'ü seviyesinde gerçekleşmiştir.

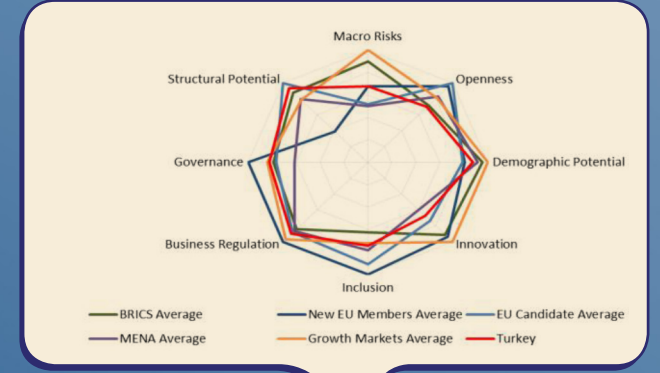
2002 yılında GSYH'nin yüzde 11,3'ü düzeyinde olan faiz ödemeleri 2007 yılında yüzde 2,1'e ve 2012 yılında yüzde 0,1'e inmiştir.

2002 ile 2012 yılları arasında toplam kamu gelirlerinin GSYH'ye oranı yaklaşık 6,7 puan artmıştır; bu artışın beşte dördü sosyal fonlara olan katkılardaki artıştan kaynaklanmıştır.

Genel yönetim borç stoku (AB tanımlı) 2002 yılında GSYH'nin yüzde 74'ü seviyesinde iken 2012 yılında yüzde 36,1'ine inmiştir.

MESAJ 10

TÜRKİYE'NİN GEÇMİŞTEKİ BAŞARILARINI SÜRDÜREBİLMESİ İÇİN YENİLİKÇİLİĞE DAYALI YENİ BİR BÜYÜME MODELİNE İHTİYACI VARDIR.

ÇARPICI VERİLER

2007 yılından bu yana kişi başına düşen gelir 10.500 ABD\$ seviyelerinde gezinmektedir; bu Dünya Bankası tarafından tanımlanan yüksek gelir sınırına yaklaşık yüzde 20 uzaklıktadır.

Anadolu Kaplanları bölgesinde toplam faktör verimliliğindeki artış (yıllık yüzde 10,4) daha da etkileyicidir ve Batı ile daha hızlı bir yakınsama yaşandığını göstermektedir (Batıdaki TFV artış oranı yıllık yüzde 3,1 olmuştur).

Anadolu Kaplanları bölgesindeki TFV artışının en önemli bölümü sektörler arası bileşenden (yani kaynakların TFV düzeyi düşük şirketlerden yüksek şirketlere aktarılması) gelmiştir.

MESSAGE

10

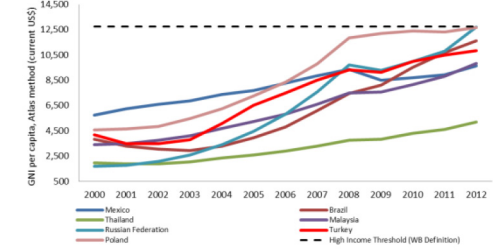
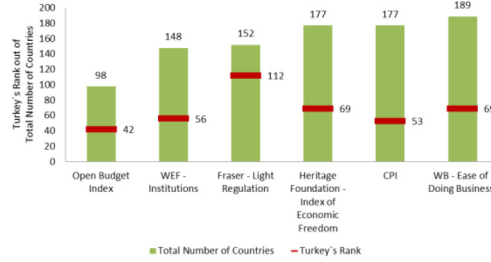
ÇARPICI VERİLER

Şirketler arasındaki bu yeniden tahsisin getirileri azalmaya başlayacaktır ve şirket düzeyinde TFV artışının devreye girmesi gerekecektir.

MESAJ

11

YENİ BÜYÜME MODELİNİN MERKEZİNDE DAHA KALITELİ EKONOMİK KURUMLARIN YER ALMASI GEREKECEKTİR.

ÇARPICI VERİLER

Türkiye ekonomik kurumların kalitesine ilişkin küresel sıralamada ilk 40 ülke arasına girememiştir.

Türkiye Açık Bütçe endeksinde 42. sırada (98 ülke arasında); Dünya Ekonomik Forumu Kurumlar endeksinde 56. sırada (148 ülke arasında); Fraser hafif düzenleme endeksinde 112. sırada (177 ülke arasında); Heritage Vakfı ekonomik özgürlük endeksinde 60. sırada (177 ülke arasında); yolsuzluk endeksinde 53. sırada (177 ülke arasında), Dünya Bankası İş Yapma Kolaylığı endeksinde 55. sırada (189 ülke arasında) yer almıştır.